

Zwoele zomerse nachten in Drente.

Perseïden 1997 Astrokamp

Alex Scholten¹

1. Horsterdijk 6a, 6961 KP Eerbeek

Zwoele augustusnachten met een temperatuur van bijna 20° C en nog schitterend helder ook! Het eerste deel van het ASTROKAMP 1997 werd opgeluisterd met uitmuntende omstandigheden om een kersverse groep kampdeelnemers (en leiding) kennis te laten maken met de fraaie zomersterrenhemel. De maximum activiteit van de Perseïden (12/13 augustus) viel midden in de kampweek en de nacht van 10/11 augustus werd dan ook gebruikt om alvast wat 'proef' te draaien.

Rond 21 uur kamptijd (= UT) werden de slaapzakken uitgespreid op het terrein naast het kampgebouw De Marke (Lheebroek). Vijftien deelnemers, verdeeld over een drietal groepjes (Noord/West, Zuid/Oost en Zenit) probeerden de sterrenbeelden vanaf de kaartjes terug te vinden aan de sterrenhemel. Soms geen eenvoudige klus, maar naar enige tijd lukte het redelijk. Regelmatig hielp een langzaam bewegende satelliet met de orientatie (Oh, is dat nu Hercules!) en zo nu en dan flitste een meteor langs de heldere sterrenhemel.

Tegen 22 uur zette Joris de camera's open en was het wachten op de heldere vuurbollen...

Omdat het slechts een 'warmdraai-aktie' betrof (hoezo, warmdraaien bij een temperatuur waarbij eigenlijk een T-shirt al voldoende is om warm blijven!) en na enige tijd de aandacht voor de sterrenhemel toch wel wat begon te verslappen, werd de aktie om 23.40 uur beëindigd. Ruim 2 uur visueel werk hadden 65 genoteerde meteorieten opgeleverd. Hoewel er enkele van magnitude -1 waren verschenen, helaas geen echte 'klappers'. Het overgrote deel van de meteorieten waren natuurlijk Perseïden en een aanzienlijk deel had nalichtende sporen. Fo-

tografisch bleek deze nacht slechts een (1) treffer te hebben opgeleverd. Een Perseïde van magnitude 0 á 1 (22h20m35s UT) had een zwak gesectord spoortje nabij de Poolster op een van de negatieven achtergelaten.

Hoewel de nacht van 11/12 augustus eveneens fraai helder was, werd deze nacht niet gebruikt voor een waarnemingsactie. Wel werd tijdens de avondwandeling en het kijken naar Jupiter en Saturnus nog een enkele meteor waargenomen.

De grote actie was gepland voor de nacht van 12/13 augustus. Het aanhoudende warme weer had inmiddels wel gezorgd voor wat neveligheid (cirrus) in de lucht, met name het westelijk deel van de hemel.

Na de gehele dag flink in touw te zijn geweest tijdens de zeer warme fietseralley (bij een temperatuur van boven de 30° C) was het dan ook al ruim 22 uur geweest toen de waarnemingsgroepen zich geïnstalleerd hadden en de camera's open gingen. Tot 23 uur stoorde een smal maansikkelje nog enigszins in het westen en ook de cirrus had nu een groot deel van de westelijke en zuidelijke hemel licht bedekt. Er werden wel regelmatig meteorieten waargenomen, maar de aantallen waren niet echt hoog en ook de heldere exemplaren bleven nog wat achterwege. Je kon dan ook al duidelijk merken dat - mede door de vermoeiende dag die we achter ons hadden - de aandacht al snel wat begon te verslappen. Nadat de maan onder was en ook de cirrus wat begon te verdwijnen, werd het wat donkerder en toch nog fraai helder (met een grensgrootte van ruim magnitude 6).

Om 23h19m04s UT werd de eerste echt heldere meteor (een -1 in Cassiopeia) met gejuich ontvangen. Een half uur later verschenen er vrij kort

na elkaar twee heldere Perseïden in de 'linkerbovenkant' van het herfstvierkant Pegasus.

Plots, om 00h07m08s UT, werd de noordelijke hemel opgelicht! Een fraaie Perseïde met een flare van ongeveer -5 flitste van Cepheus naar de 'hals' van de Draak. Opgeschrikt door de heldere flare zagen velen nog het nalichtende spoor dat ruim 30 seconden zichtbaar bleef. Sommigen dachten dat Alex door deze heldere meteor met stomheid geslagen was (want normaal hoorden ze direct na het verschijnen van een meteor het inspreken van de gegevens in een dictafon), maar hij stond eenvoudigweg de seconden te tellen om de duur van het nalichtende spoor te bepalen.... Joris was inmiddels uit zijn slaapzak gekropen om maar snel de camera's door te draaien, want deze 'spetter' moest er toch glansrijk op staan!

Hoewel er nog een enkele heldere meteor verscheen (bijvoorbeeld de groenige -1 van 00h17m04s UT in de Waterman), vond menigeen het moeilijk om de concentratie vast te houden. In toenemende mate werd het 'ja'-geroep vervangen door een zacht gesnurk ... het merendeel van de waarnemers lag inmiddels in diepe rust in zijn/haar slaapzak (toch vermoeiend zo'n Astrokamp)!

Na zo'n 3 uur waarnemen werd dan ook om 1.15 uur de waarnemingsactie beëindigd. De slapers werden gewekt om met een warme worst achter de kiezen in de tent hun roes verder uit te kunnen slapen.

De waarnemingsactie had uiteindelijk ruim 100 waargenomen meteorieten opgeleverd. Fotografisch leverde deze nacht 3 treffers op.

Naast de 'spetter' van 00h07m08s UT, die zowel door een van de camera's op de camerabok, midden op het nega-

tief, als door de fish-eye was gesnapt, waren nog twee - 1 Perseiden (23h19m04s UT in Cassiopeia en 23h48m35s UT in Andromeda/Pegasus) vastgelegd.

Het was vermoeiend, maar het waarnemen in het ASTROKAMP 1997 was opnieuw een succes.
